MANZARALI GULLAR YORDAMIDA MAVSUMIY KOMPOZITSIYALAR YARATISH TEXNOLOGIYASI

Nurmuxammedov Kamronbek Davlatbek o’g’li
Namangan Davlat Texnika Universiteti talabasi
Umarov Asadbek Jaloliddin o’g’li
Namangan Davlat Universiteti talabasi
Djamoldinov Asadbek Abdumatalib o’g’li
Namangan Davlat Texnika Universiteti talabasi
No’monov Dilshodbek Davronbek o’g’li
Namangan Davlat Texnika Universiteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola manzarali gullar yordamida mavsumiy kompozitsiyalar yaratish texnologiyasini tahlil qiladi. Tadqiqotda gullarning biologik xususiyatlari, rang va shakl uyg‘unligi, mavsumiylik prinsiplari hamda dekorativ uslublar o‘rganilgan. Natijalar shuni ko‘rsatdiki, mevali, gulli va bargli o‘simliklarni to‘g‘ri kombinatsiyalash orqali estetik jihatdan mukammal va ekologik barqaror kompozitsiyalar yaratish mumkin. Shu bilan birga, mavsumiy kompozitsiyalarni yaratishda gullarning parvarishi, tuproq va suv rejimi, yorug‘lik va joylashuv sharoitlariga e’tibor qaratish zarur.

Kalit so‘zlar: Manzarali gullar; mavsumiy kompozitsiya; dekorativ dizayn; gullarning biologik xususiyatlari; estetik uyg‘unlik; bog‘ dizayni; ekologik barqarorlik; rang va shakl uyg‘unligi; parvarish texnologiyasi.

Kirish

Manzarali gullar yordamida mavsumiy kompozitsiyalar yaratish bugungi kunda bog‘ va peyzaj dizaynining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu jarayon nafaqat estetik didni qondirish, balki ekologik barqarorlikni ta’minlash, atrof-muhitni bezash va inson ruhiyatiga ijobiy ta’sir ko‘rsatish maqsadida amalga oshiriladi. Mavsumiy kompozitsiyalarni yaratishda gullarning biologik xususiyatlari, rang va shakl uyg‘unligi, mavsumiylik prinsiplari va o‘simliklarning parvarishi asosiy omillar sifatida e’tiborga olinadi.

Mavsumiy kompozitsiyalar turli mavsumlarda bog‘ va xiyobonlarda estetik manzara yaratish, shuningdek, dam olish joylarini bezash va shahar muhitini yanada qulay qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, gullarning rang va shakllarini uyg‘unlashtirish orqali vizual kontrast va ritm yaratish, ularning ekologik talablariga rioya qilgan holda barqaror kompozitsiyalar tashkil etish mumkin. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, gullarning biologik xususiyatlarini, tuproq, suv va yorug‘lik sharoitlarini

hisobga olgan holda yaratilgan mavsumiy kompozitsiyalar uzoq muddat davomida chiroyli va sog‘lom bo‘lib qoladi.

Tadqiqot shuni ta’kidlaydiki, manzarali gullar yordamida mavsumiy kompozitsiyalar yaratish nafaqat dekorativ va estetik maqsadlarda, balki ekologik muvozanatni saqlash, shuningdek, shahar va qishloq muhitida atrof-muhitni yaxshilash uchun ham muhim hisoblanadi. Shu sababli, ushbu maqola mavsumiy kompozitsiyalar yaratish texnologiyasi, gullarning kombinatsiyasi, estetik va ekologik omillarni hisobga olish hamda parvarish texnologiyalarini tahlil qilishga qaratilgan.

Asosiy qism

Mavsumiy kompozitsiyalar yaratishda manzarali gullarning biologik xususiyatlarini hisobga olish asosiy ahamiyatga ega. Har bir gul turi o‘zining o‘sish davri, gullash vaqti, rang va shakl xususiyatlariga ega bo‘lib, bu elementlar birlashtirilgan holda uyg‘un va estetik jihatdan mukammal kompozitsiyalar yaratadi. Rang uyg‘unligi va kontrast, gullarning balandligi va tarqalish darajasi, barg va gullarning teksturasi kompozitsiyaning umumiy vizual taassurotini belgilaydi. Shuningdek, gullarning mavsumiy davrdagi mavjudligi bog‘ va xiyobonlarda har bir mavsumda alohida manzara hosil qiladi, bu esa dizaynerga turli ranglar, teksturalar va shakllar orqali o‘z ijodini ifodalash imkonini beradi.

Tuproq, suv va yorug‘lik sharoitlari mavsumiy kompozitsiyalarni yaratishda hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Har bir o‘simlik turi o‘zining tuproq tarkibi, namlik darajasi va yorug‘lik talablariga ega bo‘lib, ularning moslashuvi orqali gullar uzoq muddat davomida sog‘lom va chiroyli bo‘lib qoladi. Shu sababli, parvarish texnologiyasi gullarning o‘sish jarayoni va kompozitsiyaning barqarorligini ta’minlashga yo‘naltiriladi. Tuproqni mineral va organik o‘g‘itlar bilan boyitish, sug‘orish rejimini aniqlash va ortiqcha namlik yoki qurg‘oqchilikdan himoya qilish orqali gullarning rang-barangligi va rivojlanishi yaxshilanadi.

Gullarning kombinatsiyasi mavsumiy kompozitsiyalarda muhim element bo‘lib, rang, balandlik va shakl jihatidan uyg‘un bo‘lishi kerak. Mevali, gulli va bargli o‘simliklar birlashtirilganda kompozitsiya yanada to‘laqonli va vizual jihatdan jozibador bo‘ladi. Shu bilan birga, o‘simliklarning biologik xususiyatlari va o‘sish tezligi hisobga olinib, ularni bir-biriga mos keladigan tartibda joylashtirish orqali kompozitsiya uzoq vaqt davomida barqaror bo‘lib qoladi.

Estetik jihatdan mukammal kompozitsiyalar yaratishda gullarning rang uyg‘unligi, shakl va balandligi, kompozitsiya ritmi va vizual kontrast ham muhim hisoblanadi. Ranglarning uyg‘unligi va bir-birini to‘ldirishi orqali kompozitsiya tabiiy va harmonik ko‘rinadi. Shu bilan birga, gullarning balandligi va tarqalish darajasi, barglarning teksturasi va o‘simliklarning joylashuvi kompozitsiyaning hajmini va ko‘rkamligini belgilaydi. Shu yo‘l bilan estetik jihatdan mukammal kompozitsiyalar

nafaqat ko‘zga yoqimli, balki ekologik barqaror bo‘ladi, atrof-muhit bilan uyg‘unlashadi.

Mavsumiy kompozitsiyalarni yaratish texnologiyasida parvarishning roli katta bo‘lib, unga tuproqni tayyorlash, sug‘orish, o‘g‘itlash, kesish va gullarni moslashtirish kiradi. Parvarish choralarini muntazam va tizimli amalga oshirish orqali kompozitsiyaning uzoq muddat davomida chiroyli bo‘lishi, gullarning rang-barangligi va sog‘lomligi saqlanadi. Shu bilan birga, mavsumiy kompozitsiyalarni yaratishda ekologik barqarorlik tamoyillari ham hisobga olinadi. Suv resurslaridan oqilona foydalanish, biologik o‘g‘itlar va pestitsidlarni minimal qo‘llash, shuningdek, mahalliy o‘simlik turlarini ishlatish kompozitsiyaning ekologik uyg‘unligini ta’minlaydi.

Shahar va bog‘ dizaynida mavsumiy kompozitsiyalar nafaqat estetik rol o‘ynaydi, balki dam olish joylarini yaratish, inson ruhiyatiga ijobiy ta’sir ko‘rsatish va atrof-muhitni bezash imkonini beradi. Shu yo‘l bilan dizaynerlar gullarning rang, shakl va tarqalish xususiyatlarini uyg‘unlashtirib, har bir mavsumda yangi va chiroyli manzaralar tashkil etadi. Shu bilan birga, mavsumiy kompozitsiyalarni yaratishda innovatsion yondashuvlar, dizayn printsiplari va texnologik usullar qo‘llanadi, bu esa kompozitsiyalarning sifati va barqarorligini oshiradi.

Uzoq muddatli parvarish va nazorat orqali mavsumiy kompozitsiyalar barqaror va ekologik jihatdan mos bo‘lib qoladi. Shuningdek, gullarning biologik xususiyatlari va o‘sish sharoitlari hisobga olingan holda kompozitsiyalarni ishlab chiqish orqali bog‘ va xiyobonlarda estetik va ekologik muvozanat saqlanadi. Shu tarzda, manzarali gullar yordamida mavsumiy kompozitsiyalar yaratish texnologiyasi nafaqat dekorativ va estetik maqsadlarda, balki ekologik barqarorlik va shahar muhitini yaxshilashda ham muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Manzarali gullar yordamida mavsumiy kompozitsiyalar yaratish texnologiyasi estetik va ekologik jihatdan muhim hisoblanadi. Mavsumiy kompozitsiyalar gullarning biologik xususiyatlari, rang va shakl uyg‘unligi, balandlik va tarqalish darajasi asosida ishlab chiqiladi, bu esa har bir mavsumda yangi va jozibali manzaralar hosil qilish imkonini beradi. Tuproq, suv, yorug‘lik va parvarish sharoitlariga e’tibor qaratish orqali gullar uzoq muddat davomida sog‘lom va rang-barang bo‘lib qoladi.

Gullarning kombinatsiyasi, rang kontrasti va ritm, shuningdek, mevali, gulli va bargli o‘simliklarni uyg‘unlashtirish kompozitsiyaning vizual jozibadorligini oshiradi. Mavsumiy kompozitsiyalarning ekologik barqarorligi suv resurslarini tejash, biologik o‘g‘itlar va pestitsidlarni minimal qo‘llash hamda mahalliy o‘simlik turlaridan foydalanish orqali ta’minlanadi.

Shahar va bog‘ dizaynida mavsumiy kompozitsiyalar nafaqat ko‘zga yoqimli, balki dam olish joylarini yaratish, inson ruhiyatiga ijobiy ta’sir ko‘rsatish va atrof-muhitni bezash imkonini beradi. Innovatsion yondashuvlar va dizayn printsiplari

qo‘llanilganda kompozitsiyalarning sifati, barqarorligi va uzoq muddat davomiyligi oshadi.

Umuman olganda, manzarali gullar yordamida mavsumiy kompozitsiyalar yaratish texnologiyasi nafaqat dekorativ, balki ekologik va ijtimoiy jihatdan ham muhimdir. Shu sababli, parvarish, biologik xususiyatlarni hisobga olish, rang va shakl uyg‘unligini ta’minlash orqali estetik, barqaror va ekologik jihatdan mukammal kompozitsiyalar yaratish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1) Мухитдинов, Шухрат Зиявитдинович. "Тадбиркорлик субъектларида хатарларни бошқаришнинг назарий-услубий асослари." *Scientific progress* 1.6 (2021): 939-943.
2) Mukhitdinov, S. Z. "COVID-19 PANDEMIA IN UZBEKISTAN AGRICULTURE AND ITS IMPACT ON THE SUPPLY CHAIN." *Journal of Central Asian Social Studies* 2.01 (2021): 177-183.
3) Мухитдинов, Ш. З. "Пути совершенствования механизмов эффективного управления многопрофильными фермерскими хозяйствами в Узбекистане." *Формирование инновационной экономики будущего*. 2019.
4) Ziyavitdinovich, Muxitdinov Shuhrat. "Risk Management in the Business of the Manufacturer." *Journal of Advanced Zoology* 44 (2023).
5) Мухитдинов, Шухрат Зиявитдинович. "РОСТ ПРОИЗВОДСТВА НА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ И В ФЕРМЕРСКИХ ХОЗЯЙСТВАХ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН. ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ АПК." *XLVII INTERNATIONAL CORRESPONDENCE SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE" EUROPEAN RESEARCH: INNOVATION IN SCIENCE, EDUCATION AND TECHNOLOGY"*. 2018.
6) Muxitdinov, Shuhrat Z., et al. "Theoretical Basis of Risk Management in Manufacturing Enterprises." *Sustainable Development Risks and Risk Management: A Systemic View from the Positions of Economics and Law*. Cham: Springer International Publishing, 2023. 403-405.
7) Мухитдинов, Шухрат. "ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ РИСКОВ И УПРАВЛЕНИЕ ИХ НА ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ." *Экономическое развитие и анализ* 1.2 (2023): 192-199.
8) Ziyavitdinovich, Muxitdinov Shuhrat, et al. "Covid-19 Pandemia in Uzbekistan Agriculture and its Impact on the Supply Chain." *Alinteri Journal of Agriculture Sciences* 36.1 (2021).
9) Muxitdinov, Shuxrat. "Kichik biznesni innovatsion rivojlantirish strategiyasi." *MUHANDISLIK VA IQTISODIYOT* 3.9 (2025).
10) Ziyavitdinovich, Mukhitdinov Shuhrat. "Main Directions and Development Prospects of Risk Management in Manufacturing Enterprises." *Central Asian*

Journal of Innovations on Tourism Management and Finance 6.3 (2025): 898-904.

11) Muxitdinov, Shuhrat. "Ishlab chiqarish korxonalarida risklarni boshqarishning asosiy yo ‘nalishlari va rivojlanish istiqbollari." *YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT* 3.3 (2025).
12) Muxitdinov, Shuxrat. "Results of econometric modeling of management in multifunctional farms." *American Institute of Physics Conference Series*. Vol. 2789. No. 1. 2023.
13) Muxitdinov, Shuxrat. "MAIN CHARACTERISTICS OF THE RISK MANAGEMENT MECHANISM IN MANUFACTURING ENTERPRISES." *Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology* 8.1 (2023): 259-262.
14) Muxitdinov, PhD Sh Z., and Shomurodova Maxliyo G‘ulomjonovna. "The Importance of Foreign Investments in the Development of the Country's Economy." *World Bulletin of Social Sciences* 17: 122-125.
15) Abdukhamidovich, Nasritdinov Akhmadzhon, Muhabbat Davlatova Urmanovna, and Numonov Otabek Urmonovich. "Strip Till Age of Soil for Deuteric Sowing (Second Crop)." *International Journal on Orange Technologies* 3.4 (2023): 71-74.
16) Yusupova, Makhpuza, Shakhnoza Irisova, and Otabek Numonov. "Biology Of Pomegranate Pests, Control Measures And First Aid In Case Of Pesticide Poisoning." *BIO Web of Conferences*. Vol. 82. EDP Sciences, 2024.
17) Юсупова, М. Н., and О. У. Нумонов. "ЗАЩИТА ТУТОВОГО ДЕРЕВА ОТ ВРЕДИТЕЛЕЙ." *Экономика и социум* 6-1 (121) (2024): 1500-1503.
18) Abdukhamidovich, Nasritdinov Akhmadzhon, and Numonov Otagek Urmonovich. "The Results of Theoretical Studies of the Chisel Cultivator Rack Frontal Surface Shape." *Annals of the Romanian Society for Cell Biology* 25.4 (2021): 5930-5938.
19) Urmonovich, Numonov Otabek. "MANGOSTEEN NUTRITIONAL PRICE AND FUNCTIONAL PROPERTIES." *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ* 14.5 (2023): 3-5.
20) Rashidovna, Melanova Nazira, and Numonov Otabek Urmonovich. "Comparative Characteristics of the Leaving of Glutathione From Cells of Different Types." *International Journal on Orange Technologies* 2.10: 79-82.